

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לְדוֹרוֹת" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: שפירא	שם פרטי: גניה
--------------------	------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: וולדמן		בלועזית Waldman
שם פרטי איתו נולדתי: גניה	בלועזית Genia	מין: נקבה שנת לידה: 1930
עיר לידה: זמושץ' (לובלין)	בלועזית Zamosc (Lublin)	ארץ לידה: פולין
שם פרטי ושם משפחה של האב: אהרון וולדמן	שם פרטי ושם נעורים של האם: טוניה טבקינה	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: זמושץ' (לובלין)	בלועזית Zamosc (Lublin)	ארץ המגורים:
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה) השכלה יסודית	מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה) תלמידה	חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא) ברוסיה - קומסמול
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ) מירופול ולבוב-אוקראינה, רוסיה, טשקנט וקוקנט - אוזבקיסטן		
במידה והיית בגטו, ציין את שמו		בלועזית
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו		בלועזית
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי: אוזבקיסטן		תאריך השחרור: יוני 1944
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור לבוב - אוקראינה
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממת' עד מת'		שנת עליה: 1957 במידה ועלית באנייה, ציין את שמה אוניית "ארצה"

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

הייתי בת 9 כשהתחילה המלחמה. הייתי הולכת לבית ספר ולא הייתה כל כך פרנסה להוריי. היינו 7 ילדים והיינו משחקים בחבל הרבה, הייתה לי ילדות טובה סך הכול. עד המלחמה כמוכן.

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

כשהמלחמה בפולין התחילה היו זורקים פצצות, אלה היו 3 שבועות. אחר כך הגרמנים יצאו מפולין והרוסים נכנסו במקומם לשבועיים, ואז הם עזבו וחזרו הגרמנים וכשזה קרה – אנחנו ברחנו. מי שרצה – נתנו רכבת לנסוע בלי כסף ונסענו לכיוון אוקראינה. משם, בעיר מירופול באוקראינה ירדנו ושם נשארנו. היינו שם 3 חודשים, זו הייתה עיר קטנה שהרוב בה היו רוסים אבל היו גם יהודים. כל אחד שעלה על הרכבת ירד במקום אחר ואנחנו היחידים שירדנו שם ולכן היינו היהודים היחידים שם. בעיר הזו אני הלכתי לבית הספר ואבא שלי עבד בבית חרושת. האחות השנייה גם הלכה לבית הספר ועוד שני אחים הלכו לעבוד.

הרוסים התייחסו אלינו יפה. היינו שם בין 3 חודשים לחצי שנה. לאימא הייתה משפחה במוסקבה. היא עברה לפולין כי היא התחתנה עם אבא שהיה פולני ובמשך 21 שנה חיה בפולין. בכל זאת היא זכרה את הכתובת של האחיות שלה במוסקבה והיא מיד כתבה להם איפה היא ושהיא עם הילדים. הן ענו לה לבוא למוסקבה ושלחו לה כסף. רצינו לנסוע למוסקבה אבל הממשלה לא נתנה לנו להישאר שם והם ביקשו מאיתנו לחזור לפולין. אימא אמרה להם שעדיף שיטביעו אותנו מאשר שיחזירו אותנו לפולין אז הם הסכימו שנשאר ברוסיה אבל לא במוסקבה – רק 150 ק"מ משם – בעיר זרייסק.

שם היינו עד שנת 1941 והיינו היהודים היחידים בעיירה. בשנת 1941 הרוסים אמרו לנו לברוח משם כי עוד מעט יבואו הגרמנים ולא כדאי שנשאר שם. אז ברחנו משם ועלינו על רכבת. נסענו עד טשקנט, אוזבקיסטן. בדרך הגרמנים הפציצו כל הזמן את הדרך אז ברחנו מהרכבת והסתתרנו בבור עד שהמטוסים עברו, ואז חזרנו לרכבת שהמשיכה לנסוע עד טשקנט. לא נשארנו שם. נסענו לעיר קוקנט שגם היא באוזבקיסטן ושם היינו בעצם עד שנגמרה המלחמה. התייחסו אלינו שם בסדר, מי שיקל לעבוד – עבד. אימא שלי הייתה חולה בטיפוס והייתה בבית חולים ואנחנו היינו למד בבית. מכרנו בגדים כדי לקנות לאימא אוכל. המצב שלה היה כל כך חמור שהיא הייתה מחוסרת הכרה והאחיות בבית החולים לקחו את כל האוכל שהבאנו לה. כולם היו כל כך רעבים. אימא הייתה חודש וחצי בבית החולים. אבא עבד שם בבית חרושת של סוכר.

שם אני למדת בבית ספר רוסי כי לא היו שם בתי ספר יהודיים. הרוסית בבית הספר התייחסו אליי בסדר ואפילו אהבו אותי. למדתי מהר לקרוא ולכתוב ומהר מאד קראתי טוב יותר מכל התלמידים ולכן המורים היו גאים בי מאד. נתנו לנו מורה שתלמד אותנו רוסית ומשם עד היום אני יודעת רוסית. לא היה שם יותר מדי מה לאכול. אם ראינו חתיכת לחם זה היה חג של ממש. גם הרוסים סבלו מרעב.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חייך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

אחרי המלחמה חזרנו ללבוב. נסענו ברכבת שנתנו בחינם. הנסיעה לא לקחה יותר מדי זמן. אולי חודש. הגענו ללבוב ואבא שלי עבד שם בבית חרושת של נעליים ואפילו נתנו לנו דירה לגור בה. גם אחיותיי עבדו. רק אני הייתי בבית הספר ואחר כך גם אני הלכתי לעבוד באותו בית חרושת. עלינו כולם יחד, אבא נפטר עוד שם ממחלה. עלינו אימא, אני ושתי אחיותיי עם ילדיהם. הייתי אז בת 21. נסענו מהעיר "לבוב" ברכבת לאיטליה ומשם עלינו על אונייה בינואר – לארץ, לחיפה. היו סופות נוראות וכמעט טבענו בנסיעה. אבל הנה, בסוף אנחנו כאן. הנסיעה לקחה שבוע ברך.

נא ספרי/ על חייך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

בארץ הלכתי לעבוד, הכרתי את בעלי והתחתנו. היו לי שתי בנות ואחת נפטרה. נשארתי עם אחת ועם 3 ילדים של הבת שנפטרה בגיל 46 ממחלה. יש לי היום 6 נכדים ושני נינים, אני גרה בקרית חיים. הנכדים שלי כבר גדולים, הכי קטן בן 16 עכשיו. יש אחד בצבא, אחת באילת, עוד אחת התחתנה והיא גרה ליד הכינרת בקיבוץ. הנינים שלי הם ממנה.